

LIBRIS

We know
books

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
MICHIE, DAVID

Pisica lui Dalai Lama : seninătatea și înțelepciunea lui Dalai Lama, așa cum au fost ele văzute de către cel mai intim oaspete al său / David Michie ; trad.: Alexandru Mariana. - București : Atman, 2016

ISBN 978-606-8758-17-6

I. Alexandru, Mariana (trad.)

294.321 Dalai Lama

929 Dalai Lama

ISBN ediție 2022: 978-606-8758-99-2

THE DALAI LAMA'S CAT

Copyright © 2012 by Mosaic Reputation Management

Originally published in 2012 by Hay House Inc. USA

Copyright © 2022 Editura ATMAN – pentru traducerea în limba română. Reproducerea oricărui fragment din lucrarea de față este posibilă numai cu acordul scris al editurii.

Editura ATMAN, București, 2022

Tel: 0746.201.369

Web: <http://www.editura-atman.ro>

E-mail: office@editura-atman.ro

DAVID MICHIE

PISICA lui DALAI LAMA

Traducere: Mariana Alexandru
Corectură: Irina Magdalena Nuță

dar cu precizie, colții în carnea fragedă a gleznelor sale. Asta funcționează mereu. Cu un oftat, Dalai Lama își împinge scaunul în spate, mă ia în brațe și se îndreaptă către fereastră. În timp ce se uită în ochii mei mari, albaștri, expresia sa este una de o așa mare iubire, că nu încetează niciodată să mă umple de fericire.

„Mica mea *bodhicatva*”, mă strigă uneori, un joc de cuvinte de la *bodhisattva*, termen sanscrit care se referă în budism la o ființă iluminată.

Împreună privim îndelung panorama care coboară înspre Valea Kangra. Prin fereastra deschisă o adiere ușoară poartă cu sine mireasmă de pin, de stejar himalayan și de rododendron, dând aerului o calitate pură, aproape magică. În îmbrățișarea caldă a lui Dalai Lama, toate diferențele se estompează complet – între observator și observat, între pisică și *lama*, între liniștea amurgului și torsul meu profund.

Exact în aceste momente mă simt cu adevărat recunoscătoare de a fi pisica lui Dalai Lama.

CAPITOLUL UNU

Trebuie să-i mulțumesc unui taur care defeca pentru evenimentul care avea să-mi schimbe existența fragedă – și fără de care, dragă cititorule, nu ai putea lectura această carte.

Imaginează-ți o după-amiază musonică tipică din New Delhi. Dalai Lama era în drum spre casă, de la Aeroportul *Indira Ghandi*, după o călătorie de propovăduire a învățăturii în America. Pe când mașina sa își făcea drum pe la periferia orașului, traficul se blocă din cauza unui taur care mergea agale pe mijlocul șoselei, unde de altfel se și puse pe un bălegat abundent.

Aflat în ambuteiaj, câteva mașini mai în spate, Sfinția Sa privea calm pe geam, așteptând să se fluidizeze din nou circulația. Pe când stătea acolo, atenția îi fu atrasă de o dramă care avea loc pe marginea drumului.

În mijlocul zarvei trecătorilor și bicicliștilor, proprietarilor de tarabe și cerșetorilor, doi copii ai străzii zdrențuiți erau nerăbdători să-și încheie negoțul. Mai devreme în acea dimineață, dăduseră peste niște pisoi de câteva săptămâni, ascunși după un maldăr de saci de pânză de pe o alee dosnică. Uitându-se mai atent la descoperirea lor, și-au dat

seama curând că dăduseră peste ceva de valoare. PISOII nu erau o specie obișnuită de pe străzi, ci, în mod evident, feline de rasă superioară. Băieții nu erau familiarizați cu rasa himalayană, dar în ochii noștri de safir, în blana noastră elegant colorată și foarte deasă au recunoscut o marfă de exploatat.

Înșfăcându-ne din cuibul nostru tihnit în care ne dusesese mama, ne îmbrânciră pe mine și pe frații mei în freamătul terifiant al străzii. În numai câteva clipe, două surori mai mari, care erau mai dezvoltate decât noi restul, fură date la schimb pentru câteva rupii – un eveniment atât de entuziasmant, încât am fost scăpată din brațe și am aterizat dureros pe caldarâm, puțin lipsind să fiu ucisă de un scuter.

Băieții au avut mai mult de furcă să ne vândă pe noi, cei doi pisoiași mai mici și mai slăbănogi. Timp de câteva ore și-au târșăit picioarele pe străzi, împingându-ne pe geamurile mașinilor aflate în trecere. Eram prea mică ca să fiu luată de lângă mama, iar trupul meu fragil nu era în stare să reziste. Slăbită din cauza lipsei de lapte și încă suferindă de la căzătură, abia eram conștientă când băieții au trezit interesul unui trecător în vârstă, care se gândise la un pisoii pentru nepoata sa.

Gesticulând ca noi, cei doi pisoii rămași, să fim puși pe jos, se ghemui pe vine și ne cercetă îndeaproape. Fratele meu mai mare merse tipul prin murdăria zbârcită a străzii, mieunând pe un ton rugător pentru un strop de lapte. Atunci când am fost împinsă de la spate pentru a mă face să mă mișc, am reușit să fac doar un pas împleticit, înainte de a mă prăbuși într-o baltă cu noroi.

Întocmai la această scenă a fost martor Sfinția Sa. Și la cea care urmă.

Odată prețul stabilit, fratele meu fu înmănat bătrânului știrb. Între timp, eu am fost lăsată în murdărie, pe când cei doi băieți discutau ce să facă cu mine, unul dintre ei lovindu-mă cu degetul mare de la picior. Au decis că nu eram bună de vânzare și, apucând o pagină de sport veche a ziarului *Times of India* care zburase într-un șanț din apropiere, mă înfășurară ca pe o bucată de carne stricată, destinată a ateriza în cea mai apropiată grămadă de gunoi.

Am început să mă sufoc în ziar. Fiecare respirație devenea o luptă. Deja slăbită din cauza oboselii și a foamei, simțeam cum flacăra vieții din interiorul meu se stinge în mod periculos. În acele momente finale, desperate, moartea părea inevitabilă.

Numai că Sfinția Sa îl trimise pe însoțitorul său. Proaspăt debarcat din avionul sosit din America, însoțitorul lui Dalai Lama avea din întâmplare două bancnote de 1 dolar ascuse în robă. Le întinse celor doi băieți, care fugiră mâncând pământul, speculând cu mare entuziasm cât vor valora dolarii convertiți în rupii.

*

Înșfășurată în capcana morții de pe pagina de sport („Bengaluru strivește Rajasthan de 9 portite” suna titlul), aveam să stau curând confortabil în spatele mașinii lui Dalai Lama. Câteva clipe mai târziu, a fost adus lapte de la un vânzător stradal și a fost prelins în gura mea, Sfinția Sa intenționând să redea viață trupului meu vlăguit.

Nu-mi aduc aminte de niciun detaliu al salvării mele, dar povestea a fost relatată de atâtea ori, încât o știu pe de rost. Ceea ce îmi aduc aminte este de a mă fi trezit într-un sanctuar de o căldură așa de nemărginită, încât pentru prima oară de când fusesem scoasă cu forța din cuibul nostru de pânză în acea dimineață simțeam că totul era bine. Căutând să descopăr sursa hranei și siguranței mele nou descoperite, m-am trezit privind direct în ochii lui Dalai Lama.

Cum să descriu prima clipă a prezenței mele în preajma Sfinției Sale?

Este deopotrivă un sentiment și un gând – o înțelegere emoționantă și profundă a faptului că totul este în regulă. Așa cum aveam să realizez ulterior, este ca și cum ai deveni conștient pentru prima oară că adevărata ta natură este una a iubirii nemărginite și a compasiunii. Ea a existat acolo dintotdeauna, însă Dalai Lama o vede și o reflectă spre tine. El percepe natura ta de Buddha, iar această revelație extraordinară mișcă adesea oamenii până la lacrimi.

În cazul meu, înfășurată într-o bucată de blană castanie pe un scaun din biroul Sfinției Sale, eram conștientă și de un alt fapt – unul de mare importanță pentru toate pisicile: mă aflam în casa unui iubitor de pisici.

*

Așa cum am perceput asta cu putere, eram conștientă și de o prezență mai puțin înduioșătoare de dincolo de măsura de cafea. Întors în Dharamsala, Sfinția Sa își reluase programul de audiențe și îndeplinea un angajament foarte vechi

de a fi interviuat de un profesor de istorie din Anglia aflat în vizită. Nu aș putea spune exact cine era, ci doar că venea de la una din cele două universități faimoase Ivy League din Anglia.

Profesorul redacta un volum despre istoria indo-tibetană și părea iritat că nu era în atenția exclusivă a lui Dalai Lama.

– Un animal fără adăpost? exclamă el, după ce Sfinția Sa explică succint motivul pentru care ocupam locul dintre ei.

– Da, confirmă Dalai Lama, înainte de a răspunde nu atât la ceea ce oaspetele spusese, ci la tonul vocii cu care o spusese. Privind la profesorul de istorie cu un zâmbet amabil, vorbi pe acel ton de bariton, elegant și cald, cu care aveam să devin atât de familiară. Știi, profesore, această pisicuță rățăcită și dumneata aveți în comun un lucru foarte important.

– Nu-mi pot imagina ce anume, răspunse cu răceală profesorul.

– Viața dumitale este cel mai important lucru pe lume pentru dumneata, spuse Sfinția Sa. La fel și pentru această pisicuță.

După pauza care urmă, era clar că, în ciuda erudiției sale, profesorului nu-i mai fusese expusă o asemenea idee surprinzătoare.

– Doar nu spuneți că viața unei ființe umane și viața unui animal au aceeași valoare?! îndrăzni el.

– Ca ființe umane avem un potențial mult mai mare, desigur, replică Sfinția Sa. Dar prin faptul că toți ne dorim foarte mult să rămânem în viață și că ne agățăm de experiența noastră particulară

LIBRIS | we know books
a conștiinței – în *acest* sens oamenii și animalele sunt egali.

– Păi poate unele din cele mai complexe mamifere... Profesorul se împotriva acestui gând tulburător. Dar nu toate animalele. De exemplu, *gândacii de bucătărie*.

– Chiar și gândacii de bucătărie, zise Sfinția Sa, neclintit. Orice ființă este în esență o manifestare a aceleiași conștiințe unice.

– Dar gândacii de bucătărie poartă mizerie și boli. *Trebuie să-i exterminăm*.

Sfinția Sa se ridică și se îndreptă spre birou, de unde luă o cutie mare de chibrituri.

– Suportul nostru de gândaci, zise el. Mult mai bine decât exterminarea cu spray. Sunt sigur de asta, continuă el, chicotind în felul său aparte. *Dumneata* n-ai vrea să fii urmărit de un gaz toxic sprayat.

Profesorul acceptă în tăcere această fărâmă de înțelepciune clară, însă neobișnuită.

– Pentru noi toți înzestrați cu conștiință – Dalai Lama se reîntoarce la locul său – viața este foarte prețioasă. De aceea trebuie să protejăm mult toate ființele simțitoare. De asemenea, trebuie să recunoaștem că împărtășim aceleași două dorințe elementare: dorința de a gusta din fericire și dorința de a evita suferința.

Acestea sunt subiectele pe care le auzisem repetate adesea și în feluri infinite de Dalai Lama. Și totuși, de fiecare dată când vorbește cu o asemenea claritate și forță, este ca și cum le-ar rosti pentru prima oară.

– Toți împărtășim aceste dorințe. Dar și felul în care căutăm fericirea și încercăm să evităm

disconfortul este același. Cine dintre noi nu se desfată cu o masă delicioasă? Cine nu își dorește să doarmă într-un pat sigur și confortabil? Fie că suntem scriitori, călugări – sau pisoi fără adăpost –, toți suntem egali din aceste puncte de vedere.

De cealaltă parte a măsuței de cafea, profesorul de istorie se foia pe scaun.

– Dar mai ales, spuse Dalai Lama, aplecându-se și dezmierdându-mă cu degetul arătător, toți vrem doar să fim iubiți.

Până să plece târziu în acea amiază, profesorul a avut de cugetat mai mult la asta decât la caseta sa cu înregistrarea perspectivei lui Dalai Lama asupra istoriei indo-tibetane. Mesajul Sfinției Sale era provocator. Chiar oponent. Însă nu și unul care putea fi lesne alungat... așa cum aveam să descoperim.

*

În zilele care urma, m-am familiarizat repede cu noul meu mediu. Sfinția Sa îmi crease cuibușorul confortabil dintr-o pătură de lână veche. Lumina în schimbare din camera sa pe când răsărea soarele ne pătrundea și stăruia zi de zi, la fel și tandrețea cu care el și cei doi asistenți executivi mă hrăneau cu lapte cald până când aveam să fim îndeajuns de puternică să consum mâncare solidă.

Am și început să fac explorări, mai întâi prin apartamentul personal al lui Dalai Lama și apoi și dincolo de el, în biroul împărțit de cei doi asistenți. Cel așezat mai aproape de ușă, cel tânăr, călugărul plinuț cu fața zâmbitoare și mâini catifelate, era Chogyal. Îl ajuta pe Sfinția Sa în treburile monastice. Cel mai în vârstă, înalt, care stătea

vizavi de el, era Tenzin. Întotdeauna înveșmântat într-un costum spilcuit și cu mâini care miroseau curat a săpun fenolic, era un diplomat profesionist și atașat cultural care îl asista pe Dalai Lama în chestii laice.

În acea primă zi în care m-am perindat dând din coadă prin biroul lor, conversația se întrerupse brusc.

– Cine este asta? voi Tenzin să știe.

Chogyal chicoti pe când mă ridică și mă puse pe biroul său, unde privirea îmi fu imediat atrasă de capacul azuriu al unui stilou Bic.

– Dalai Lama a salvat-o pe când ieșea din Delhi, spuse Chogyal, repetând povestea însoțitorului, în timp ce împingeam capacul pe birou.

– De ce merge așa de ciudat? voi celălalt să știe.

– Se pare că a fost scăpată pe spate.

– Hm. Tenzin părea să se îndoiască, întinzându-se să mă privească mai îndeaproape. Poate că nu a fost hrănită suficient, fiind cea mai mică. Are și un nume?

– Nu, spuse Chogyal.

Apoi, după ce eu și el am împins de-a lungul biroului, înainte și înapoi, de câteva ori, capacul de plastic al stiloului, exclamă:

– Va trebui să-i dăm unul! Părea entuziasmat de această provocare. Un nume de hirotonisire. Ce părere ai – tibetan sau englez? (În budism, atunci când cineva devine călugăr sau călugăriță, i se dă un nume de hirotonisire pentru a se celebra noua sa identitate.)

Chogyal sugerează mai multe posibilități înainte ca Tenzin să spună:

– Este mai bine să nu forțăm aceste lucruri. Sunt sigur că va apărea ceva de la sine pe măsură ce o vom cunoaște mai bine.

Ca de obicei, sfatul lui Tenzin era și înțelept, și profetic – din nefericire pentru mine, așa cum avea să se dovedească. Vânzând capacul stiloului, am înaintat de pe biroul lui Chogyal la jumătatea celui al lui Tenzin, înainte ca cel mai în vârstă să-mi apuce trupul mic și pufos și să mă pună jos pe podea.

– Mai bine stai aici, zise el. Am o scrisoare de la Sfinția Sa către Papă și nu vrem să fie urme de lăbuțe pe ea.

Chogyal zâmbi.

– Semnată din partea Pisicii Sfinției Sale.

– PSS, izbucni Tenzin. În corespondența oficială, Sfinția Sa era desemnat ca SSDL (Sfinția Sa Dalai Lama). Poate fi numele ei provizoriu până când îi găsim unul potrivit.

Dincolo de biroul asistenților era un coridor, care ducea dincolo de birouri, către o ușă care era ținută cu grijă închisă. Știam din discuțiile din biroul asistenților că acea ușă ducea spre multe locuri, inclusiv către Scări, Afară, Templu și chiar Dincolo de toate acestea. Prin acea ușă veneau și plecau oaspeții Sfinției Sale. Era deschisă către o lume cu totul nouă. Dar în acele zile timpurii, în care eram doar o pisică mică-mică, eram perfect mulțumită să rămân de partea aceasta a ei.

Petrecându-mi primele zile pe pământ într-o fundătură, puteam să înțeleg prea puțin din viața omenească – și nu aveam nicio idee despre cât de neobișnuite erau noile mele condiții. Când Sfinția Sa se ridica din pat în fiecare zi la ora 3.00 dimineața pentru a medita timp de cinci ore, îl urmam și mă răsuceam strâns lângă el, tolănindu-mă în căldura și energia sa. Credeam că majoritatea oamenilor își începeau ziua meditând.

Când oaspeții veneau să-l vadă pe Sfinția Sa, observam că i se înfățișau cu o eșarfă albă sau o *kata*, pe care el le-o returna apoi cu o binecuvântare. Am presupus că așa își întâmpinau oamenii oaspeții. Eram conștientă și de faptul că multe persoane care îl vizitau pe Sfinția Sa călătoreau distanțe lungi pentru a face asta; și asta mi se părea perfect normal.

Apoi, într-o zi, Chogyal mă luă în brațe și mă gădilă pe ceafă.

– Te întrebi oare cine sunt toți acești oameni? întrebă el, urmărindu-mi privirea stăruitoare asupra multor fotografii înrămate de pe peretele din biroul asistenților.

Gesticulând către câteva dintre acestea, spuse:

– Aceștia sunt cei 8 foști președinți ai Statelor Unite care l-au întâlnit pe Sfinția Sa. Știi, este o persoană cu totul specială.

Știam asta, pentru că se asigura mereu că laptele îmi era cald – dar nu fierbinte – înainte de a fi hrănită.

– Este unul din cei mai mari lideri spirituali, continuă Chogyal. Noi credem că este un Buddha

în viață. Probabil că ai o legătură karmică foarte apropiată cu el. Ar fi foarte interesant să știm care este aceasta.

Câteva zile mai târziu, mi-am făcut drum pe coridor spre bucătărioară și spre salonul în care câțiva membri din stafful lui Dalai Lama se odihneau, luau masa sau pregăteau ceaiul. Câțiva călugări stăteau pe o sofa, urmărind o știre înregistrată despre cea mai recentă vizită a Sfinției Sale în Statele Unite. Toți știau deja cine eram – de fapt, devenisem mascota biroului. Sărind în poala unuia dintre călugări, i-am permis să mă dezmierde în timp ce mă uitam la televizor.

Inițial, tot ceea ce am putut vedea era o mare de oameni cu un punct roșu în mijloc, în timp ce vocea Sfinției Sale se putea auzi foarte clar. Dar pe măsură ce clipul se derula, mi-am dat seama că punctul roșu era Sfinția Sa, în centrul unei vaste arene sportive de interior. Era o scenă care se repeta în fiecare oraș pe care îl vizita, de la New York la San Francisco. Crainicul comenta că mulțimea uriașă de oameni care venise să-l vadă în fiecare oraș demonstra că era mai popular decât multe staruri rock.

Încetul cu încetul, am început să realizez căt de extraordinar era Dalai Lama și cât de mult era prețuit. Și poate că datorită comentariului lui Chogyal despre „legătura noastră karmică foarte strânsă” am început să cred de la un anumit moment că și eu trebuia să fiu deosebită. La urma urmei, eram cea pe care Sfinția Sa o salvase din șanțurile din New Delhi. Oare recunoscuse în mine un spirit înrudit – o ființă simțitoare pe aceeași lungime de undă spirituală cu el?